

Föräldra- BAROMETERN

ANDRA STADIET

På andra stadiet är de unga nästan vuxna – men inte helt.

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten stöder de unga.

Föräldrarnas åsikter om ungas skolgång och välbefinnande, samarbetet mellan hemmet och läroanstalten samt föräldraskapet och fostran i hemmet.

Suomen
Vanhempainliitto

Förbundet
Hem och Skola
i Finland

Bakgrund

Föräldrabarometern – andra stadiet genomfördes som en webbenkät mellan 12.11 och 31.12.2025. Föräldrar till unga som studerar på andra stadiet ombads svara på enkäten. De skulle tänka på ett av sina barn och barnets skolgång när de svarade.

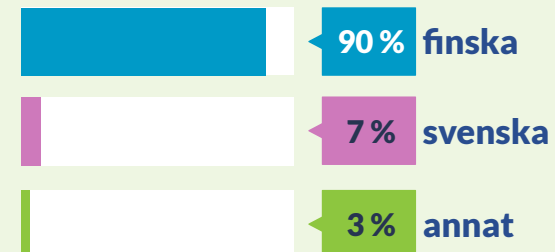

85 % kvinnor

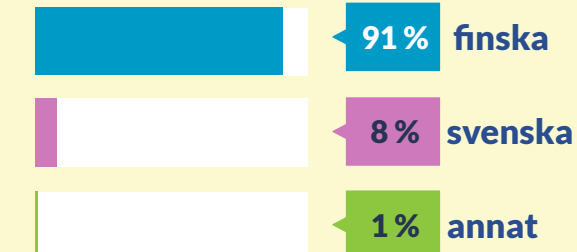
14 % män

1 % annat eller ville inte uppge

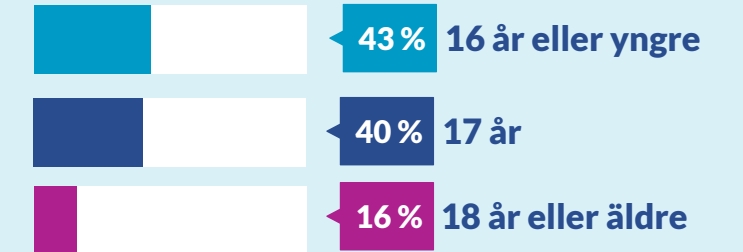
Respondenternas modersmål:

De ungas språk för lärande:

De ungas ålder:

98 % av de svarande deltog inte i föräldraföreningens verksamhet vid barnets läroanstalt

40 % inom yrkesutbildning

53 % inom gymnasieutbildning

4 % för dubbelexamen

3 % inom handledande utbildning för examensutbildning

28 % av flickorna inom yrkesutbildning och 65 % inom gymnasieutbildningen

50 % av pojkarna inom yrkesutbildning och 43 % inom gymnasieutbildningen

De svarandes högsta utbildning:

2 % högst grundskola

3 % studentexamen

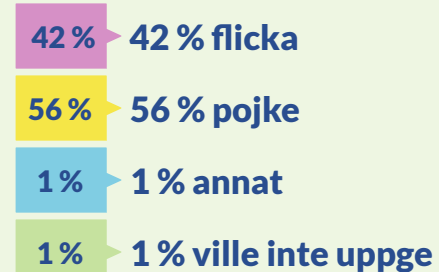
29 % yrkesutbildning

31 % lägre högskoleexamen

30 % högre högskoleexamen

5 % licentiat- eller doktorsexamen

Den ungas kön:

9 %

av de unga bodde utan sina föräldrar i en egen lägenhet eller på läroanstaltens internat

De ungas vardag vid läroanstalten

	HELT ELLER DELVIS AV SAMMA ÅSIKT		HELT ELLER DELVIS AV ANNAN ÅSIKT		KAN INTE SÄGA	
	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
Mitt barn tycker om att studera	90 %	89 %	10 %	11 %	0 %	0 %
Mitt barn har vänner vid läroanstalten	93 %	88 %	7 %	10 %	1 %	2 %
Mitt barn upplever att läroanstalten i huvudsak är en trygg miljö	97 %	92 %	2 %	6 %	1 %	3 %
Mitt barns studier går framåt som planerat	93 %	86 %	7 %	12 %	0 %	2 %
Mitt barn studerar i en utbildning som intresserar hen	92 %	91 %	7 %	8 %	1 %	1 %
Mitt barn tycker att läroanstalten ger tillräckligt med närundervisning	92 %	76 %	3 %	15 %	5 %	9 %
Mitt barn upplever att det i huvudsak råder bra studiero på lektionerna	85 %	73 %	6 %	16 %	9 %	12 %
Mitt barn deltar i regel gärna i skolmåltiderna	77 %	72 %	21 %	25 %	2 %	3 %
Mitt barn upplever att hen har en bra relation med sin lärare/grupphandledare	81 %	79 %	8 %	13 %	11 %	8 %
Mitt barn får positiv respons av sina lärare	71 %	63 %	12 %	14 %	17 %	24 %

Enligt föräldrarna hade flickor som studerade inom yrkesutbildningen mer sällan vänner i skolan.

Enligt föräldrarna deltog pojkar oftare i skolmåltiderna än flickor både på gymnasiet och inom yrkesutbildningen.

	HELT AV SAMMA ÅSIKT	DELVIS AV SAMMA ÅSIKT	DELVIS AV ANNAN ÅSIKT	HELT AV ANNAN ÅSIKT	KAN INTE SÄGA
Det är viktigt för mig att mitt barn får bra betyg i sina studier	26 %	57 %	15 %	2 %	1 %
Som förälder är jag övertygad om att mitt barn kommer att ta sin examen	81 %	14 %	3 %	1 %	1 %

De ungas vardag vid läroanstalten

	HELT ELLER DELVIS AV SAMMA ÅSIKT		HELT ELLER DELVIS AV ANNAN ÅSIKT		KAN INTE SÄGA		GÄLLER INTE MITT BARN	
	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
Läroanstalten sköter om att den studerande inte blir ensam	58 %	44 %	38 %	18 %	28 %	38 %	2 %	1 %
Läroanstalten satsar på att skapa god sammanhållning vid hela läroanstalten	81 %	53 %	6 %	12 %	12 %	34 %	0 %	1 %
En god anda upprätthålls i studiegrupperna under hela läsåret	67 %	49 %	8 %	14 %	25 %	37 %	1 %	1 %
De vuxna vid läroanstalten är intresserade av hur de studerande har det	63 %	55 %	10 %	19 %	26 %	26 %	0 %	0 %
Läroanstalten uppmuntrar de studerande att samarbeta med varandra	72 %	55 %	4 %	7 %	24 %	37 %	1 %	1 %
Studerandenas olika sätt att lära sig beaktas bra i undervisningen	44 %	43 %	18 %	22 %	37 %	34 %	1 %	1 %
I undervisningen används mångsidiga arbetsmetoder	58 %	58	11 %	13 %	30 %	29 %	1 %	0 %
Läroanstalten ingriper tillräckligt effektivt i mobbning/trakasserier/våld/diskriminering	37 %	30 %	10 %	12 %	45 %	52 %	8 %	5 %
Mobbning/trakasserier/våld/diskriminering behandlas tillräckligt med föräldrarna (t.ex. på föräldramötet eller motsvarande)	35 %	27 %	18 %	18 %	40 %	49 %	8 %	7 %

De ungas vardag vid läroanstalten

Användningen av digitala enheter vid läroanstalterna

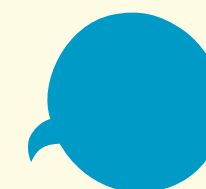
	JA	NEJ	KAN INTE SÄGA
Studeraendena får använda sina egna digitala apparater (t.ex. smarttelefoner) på lektionerna som ett inslag i undervisningen med lärarens tillåtelse	65 %	6 %	29 %
Läroanstalten har kommit överens med föräldrarna om studerandenas användning av sina egna digitala apparater på lektioner	17 %	59 %	24 %
Läroanstaltens ordningsregler reglerar användningen av smarttelefoner under studiedagarna	30 %	8 %	63 %
Frågan om hur man använder digitala apparater tryggt och på ett sätt som stödjer välbefinnandet har behandlats med föräldrarna till exempel på föräldrakvällar	29 %	32 %	39 %
Jag förhåller mig positiv till att digitala läromaterial och lärandemiljöer används som ett inslag i undervisningen	84 %	11 %	5 %
Jag anser att användningen av smarttelefoner under studiedagen borde regleras strängare i lagstiftningen också i andra stadiet	53 %	30 %	18 %

I sina fritt formulerade svar uttryckte föräldrarna oro över digitaliseringen av studierna på andra stadiet. Digitaliseringen är starkt närvarande i olika typer av utbildning, men föräldrarnas oro för digitaliseringen varierade beroende på vilken typ av utbildning deras barn fick. Inom yrkesutbildningen betraktades de digitala systemen som ett missförhållande. Föräldrarna ansåg att de var förvirrande och svåra att gestalta, och systemet gjorde det svårt att skapa sig en helhetsbild av studierna. I gymnasiet hade oron för digitaliseringen av studierna en koppling särskilt till de ungas lärande och ork. Föräldrarna ansåg att skärmtiden under studiedagarna blev oskäligt lång och att bristen på fysiska läromedel gjorde det svårt för de unga att lära sig.

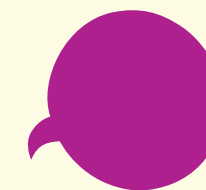
Opiskelijärjestelmä on erittäin sekava... vanhempana on todella vaikea tietää milloin oppilaan pitäisi olla milläkin tunnilla.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Pelkät digimateriaalit eivät ole oppimateriaaleina riittävät.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Kaikki opiskeluaika on ruutuaikaa. Toivoisin paperisia kirjoja.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

De ungas vardag vid läroanstalten

Stöd för lärandet

Får ditt barn mer stöd för lärandet och skolgången än vanligt?	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
ja	8 %	17 %
nej	82 %	68 %
nej, men jag tycker att den unga behöver stöd	9 %	13 %
kan inte säga	1 %	3 %

Tycker du att det stöd som ditt barn får är tillräckligt	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
ja	61 %	57 %
nej	19 %	23 %
kan inte säga	20 %	20 %

Flickor inom yrkesutbildningen fick stöd oftare än andra. Totalt 26 % av föräldrarna till flickor inom yrkesutbildningen uppgav att deras unga får stöd.

Totalt 275 föräldrar av vilka 140 var föräldrar till unga inom yrkesutbildningen och 98 till unga inom gymnasieutbildningen svarade på den öppna frågan om stödet för lärandet som läroanstalten erbjuder och hur det fungerar. Föräldrarnas svar tyder på att genomförandet av stöd för lärandet inom gymnasieutbildningen fortfarande varierar. Föräldrarna ansåg att stödet som ges inom den grundläggande utbildningen ofta inte överförs till andra stadiet och att de unga förväntas identifiera och kräva de stödåtgärder som de behöver själva.

Föräldrarnas svar visade ändå att det också är möjligt att få fungerande stöd. Föräldrarna beskrev positiva erfarenheter, särskilt i situationer där

- stödet inletts i god tid och fortsatt utan avbrott från grundskolan till andra stadiet
- en speciallärare eller annan utsedd person har samordnat stödet som helhet
- stödformerna har varit mångsidiga och inriktade på hela studieprocessen
- läroanstalten har varit tillräckligt liten eller resurserna tilldelats på så sätt att man kunnat ta hänsyn till den unga personen som individ.

De ungas vardag vid läroanstalten

Stöd för lärandet

Föräldrarnas svar betonade att stödets genomslag inte kommer från beslut eller protokoll utan från det dagliga genomförandet. Många föräldrar berättade om otillräckligt stöd och andra utmaningar som anknyter till stödet. Enligt föräldrarna är stödet i vardagen ofta osammanhängande, splittrat eller beroende av den ungas och familjens egen aktivitet. Utmaningarna med stödet vid läroanstalterna handlade främst om att det praktiska genomförandet av stödet varierar avsevärt mellan olika typer av utbildningar, läroanstalter och enskilda lärare. Föräldrarna lyfte också fram att läroanstalterna inte informerar föräldrarna tillräckligt om vilket stöd som finns att få för de unga eller vem man borde kontakta i frågor som gäller stöd.

I gymnasiet var det en särskild utmaning att stödet var begränsat. Enligt föräldrarna är stödet ofta fokuserat på t.ex. provsituationer, även om den ungas svårigheter skulle handla mer allmänt om belastning, neurologiska aspekter, vardagshantering eller studiefärdigheter. Inom yrkesutbildningen är stödformerna enligt föräldrarna mångsidigare, men tillgången och kvaliteten på stödet varierar betydligt. När yrkesutbildningen är som bäst möjliggör den flexibla studievägar och ett effektivt stöd i vardagen, men när den är som sämst lämnas den unga utan hjälp om föräldern inte är aktiv.

 Päivittäisiä tukitoimia en oikeastaan edes tiedä, mutta koen, että hänen tulisi saada enemmän tukea opiskelujen suunnitteluun ja toteutukseen sekä yleiseen ajanhallintaan opiskelujen näkökulmasta. Hän saa lisäaikaa kokeisiin ja ylioppilaskirjoituksiin.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Lapseni tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan ja siitä on tehty kirjallinen suunnitelma mutta tuki ei näy konkretiassa.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Speciallärarstödet är inte anpassat och vissa lärare ger inte mera tid på prov fast hon har rätt till det.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Toimiva tuki tulee käytännössä vain kuraattorilta. Riviopettajat suhtautuvat vaihtelevasti, osa ei selkeästi ymmärrä lainkaan autismiin liittyviä piirteitä ja tarpeita, eikä koe lapsen kohtaamista niiden kanssa tarpeelliseksi. Osa opettajista suhtautuu ihanasti ja tukee sekä vahvistaa lapsen vahvuuksia.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILD

 Fått lite tid med specialläraren, men svårt då motivationen och orken att ta emot stöd inte riktigt finns där.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Toivoisin, että tuen tarve menisi tietoon kaikille opettajille automaattisesti ettei vanhemman/oppilaan tarvitse itse joka kerta pyytää apua tai kertoa että on erityisen tuen päätös.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Vanhempia ei ole tavattu tuen asioissa lainkaan, Wilmassa täytetty kysely.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Oppimisen tuen mallin uudistus mietityttää käytännön tasolla. Lapsellani on todettu ADHD ja minulle on hieman epäselvää, millaista käytännön tukea opiskeluun voi koulusta saada.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

De ungas vardag vid läroanstalten

Finska eller svenska som andraspråk

2% av respondenterna uppgav att den unga får undervisning i finska (eller svenska) som andraspråk i sina studier på andra stadiet.

Totalt **41** föräldrar svarade på frågan om hur välfungerande stödet för S2-språket är. I svaren berättade föräldrarna om hur unga med olika språkbakgrund lär sig finska och om det stöd som erbjuds dem i undervisningen i finska som andraspråk (S2-undervisning). Många föräldrar beskrev att deras ungas språkkunskaper hade utvecklats positivt, men en del var bekymrade över det stöd den unga fick, över de undervisningsmetoder som användes och över den ungas motivation. Många föräldrar ansåg att S2-undervisningen har gett stöd till den ungas sociala färdigheter i vardagen och framsteg i studierna, men att stödet för att förstå innehållet i de ämnen som undervisas på finska ofta är litet eller saknas helt.

Föräldrar beskrev undervisningen i finska som andraspråk och det stöd som deras barn fick på följande sätt:

 Actually it has worked so well that he even knows Finnish grammar deeper than other students.

 Kaksi vuotta lukiossa ei ole tuottanut toivottua tulosta kielitaidon kehittymiseen. Resursseja ei tunnu olevan riittävästi.

 Mielestäni lapseni S2-kielen tuki toimii hyvin. Huomaan, että lapsi ymmärtää suomea koko ajan paremmin, sanavarasto laajenee ja hän on rohkeampi kommunikoinnissa. Opettajat huomioivat hänen tasonsa ja auttavat tarvittaessa. Olen tyytyväinen tuen järjestämiseen ja kiitollinen saamastamme avusta.

 Not good. She is currently in a "normal" Finnish literature class because there's not enough students to have a regular S2 class.

 I really do not know. I have the feeling it is just Finnish literature and language but at an easier level. There doesn't seem to be a lot of support in the area of language learning.

De ungas vardag vid läroanstalten

Studerandevården

	JA	NEJ	KAN INTE SÄGA	GÄLLER INTE MITT BARN
Jag vet klart i vilka ärenden som gäller mitt barn jag kan kontakta personalen inom elevvården i mitt barns skola	73 %	15 %	10 %	2 %
Jag får information tillräckligt snabbt från läroanstalten, om det uppstår problem med mitt barns välbefinnande	29 %	14 %	43 %	15 %
Jag får tillräcklig med information från läroanstalten om studiehälsovårdstjänsterna (hälsovårdare, läkare, kurator, psykolog)	68 %	17 %	13 %	2 %
Jag berättar med låg tröskel för läraren eller annan personal vid läroanstalten om bekymmer som gäller mitt barns välmående	65 %	12 %	11 %	12 %
Jag vet vem jag som förälder kan kontakta i ärenden som gäller mitt barns välmående (t.ex. sömn, måltider, spelande, mobbning, psykisk hälsa, berusningsmedel)	69 %	16 %	9 %	5 %
Jag vet vad som avses med gemensam elevvård	51 %	29 %	19 %	1 %
Mitt barn har använt sig av tjänster inom elevvården	34 %	47 %	15 %	4 %

Enligt föräldrarna hade flickorna använt sig av tjänsterna inom studerandevården oftare än pojkarna både i gymnasiet och yrkesutbildningen.

Totalt **86 %** av föräldrarna till unga som hade använt tjänsterna inom studerandevården ansåg att det hade varit lätt att få tillgång till tjänsterna. **76 %** av respondenterna ansåg att stödet som den unga hade fått hade varit tillräckligt.

De ungas vardag vid läroanstalten

Frånvaro

	HELT ELLER DELVIS AV SAMMA ÅSIKT		HELT ELLER DELVIS AV ANNAN ÅSIKT		KAN INTE SÄGA		GÄLLER INTE MITT BARN	
	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
Läroanstalten ingriper i frånvaron med låg tröskel	56 %	55 %	7 %	13 %	27 %	24 %	11 %	8 %
Läroanstalten har tydligt informerat föräldrarna om hur föräldrarna ska reagera på olika typer av frånvaro	66 %	54 %	19 %	32 %	9 %	9 %	6 %	5 %
Föräldrarna har fått tillräckligt med information om de stödåtgärder som läroanstalten erbjuder vid utdragna frånvaron	44 %	39 %	22 %	33 %	18 %	16 %	16 %	12 %
Läroanstalten samarbetar tillräckligt med föräldrarna i fråga om ingripanden i frånvaron	34 %	37 %	9 %	17 %	35 %	30 %	22 %	17 %
Läroanstalten uppmuntrar föräldrarna att fästa uppmärksamhet vid tidiga tecken på problem i studerandenas skolgång (t.ex. upprepade förseningar, huvudvärk, ångest, spänning)	49 %	41 %	23 %	30 %	20 %	21 %	8 %	8 %

	HELT AV SAMMA ÅSIKT	DELVIS AV SAMMA ÅSIKT	DELVIS AV ANNAN ÅSIKT	HELT AV ANNAN ÅSIKT	KAN INTE SÄGA
Det är viktigt för mig att mitt barn regelbundet deltar i lektionerna	92 %	7 %	1 %	0 %	0 %
Jag tycker att det är godtagbart att jag ibland tillåter att mitt barn är frånvarande från skolan även om jag inte tycker att det finns något nödvändigt skäl till frånvaron	7 %	22 %	24 %	46 %	1 %

Neurokirjon haasteet ja muut terveydelliset syyt aiheuttavat poissaoloja. Näiden poissaolojen tehtävien korvaaminen ei ole helppoa, eikä tukea saa koululta riittävästi.

Poissaoloihin kiinnitetään huomiota vasta kun liian myöhäistä, eli vasta kun kurssi keskeytyy.

Lapsen poissaolot eivät kiinnosta ketään koulussa.

De ungas vardag vid läroanstalten

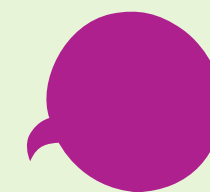
Föräldrarna hade möjlighet att berätta vad de var bekymrade över i sitt barns skolgång. Frågan besvarades av **1 053** föräldrar av vilka **481** var föräldrar till unga inom yrkesutbildningen och **498** till unga inom gymnasieutbildningen.

Föräldrar till unga inom yrkesutbildningen var särskilt bekymrade över utbildningens mängd, kvalitet och genomförande. I svaren från föräldrar till unga inom yrkesutbildningen upprepades åsikten om att mängden närundervisning är liten och att ansvaret för lärandet överförs alltför tidigt till den studerande och arbetsplatserna. Å andra sidan var en liten andel av föräldrarna bekymrade över att det inte förekom något lärande på arbetsplatsen alls. Enligt föräldrarna finns det för lite handledd undervisning inom yrkesutbildningen, vilket innebär att det krävs för mycket självstyrning av de unga. Enligt föräldrarna återspeglas de knappa resurserna inom yrkesutbildningen bland annat i det faktum att de unga får de flesta yrkeskunskaperna genom arbetslivspraktiken och att de har många ineffektiva distansutbildningsdagar.

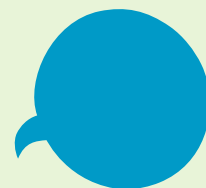
Opintojen edistyminen ja valmistuminen mielestäni liian aikaisin ja liian heppoisin tiedoin ja taidoin. Opetuksen taso myös mietityttää toisinaan.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Työelämässä tapahtuvaa oppimista omalla alalla ei ole ollut lainkaan, näytöt tehdään aina oppilaitoksessa, mikä on täysin käsittämätöntä.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Työharjoittelupaikat joutuvat ottamaan vastuun opetuksesta ja se näkyy jo nykyään siinä, etteivät työnantajat tahdo jaksaa ottaa harjoittelijoita.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

De ungas vardag vid läroanstalten

Föräldrarna var också oroade över att studierna är krävande och över den ungas ork, men föräldrarnas bekymmer skilde sig avsevärt beroende på typen av den ungas utbildning. I fråga om unga som studerar inom yrkesutbildningen handlade oron ofta om vikande motivation och en känsla av meningslöshet om studierna till stor del bestod av att vänta eller utföra enkla uppgifter. Föräldrar till gymnasieelever var bekymrade över utmaningarna med de ungas ork, som enligt föräldrarna särskilt handlade om prestationspress, ständig bedömning och en stor arbetsbörda, vilket särskilt ansträngde skötsamma elever.

 My child always stays up very late, up to past 1am or 2am due to the homework given to them every day for every subject.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Koulussa vaaditaan aivan liian vähän. Tuntien aiheita käsitellään pinnallisesti ja nopeasti, osa tekee tehtävät tekoälyllä eikä opettaja reagoi siihen. Lapseni ei tarvitse tehdä mitään, etenkin ponnistella tai opiskella suoriutuakseen opinnoista ammatillisella puolella.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Motivaatio karisee ensimmäisen vuoden aikana.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Työsalissa ei ole tekemistä ja aika vain tapetaan.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Ensamhet, vikten av gemenskap och klara sig ensam-kulturen kom också upp i föräldrarnas svar.

 Yksinäisyys. Miten kuulla enemmän yksinäisten, arkojen ja yksin viihtyvien ääntä? Miten löytää yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta lisääviä tapoja jotka tuntuvat sopivilta?

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Lapseni jätetään ulos kaverisuhteista enkä ymmärrä miksi ja siihen ei todellakaan kukaan puutu. Tyttäreni ei halua asiasta tehtävän mitään numeroa niin ei halua hakea koululta apua vaikka kärsii yksinäisyydestä.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Omaa poikaa jännitti tosi paljon irrottautua tutusta yläasteesta ja siirtyä toiselle paikkakunnalle ammatilliseen kouluun. Ekat päivät kuulemma vaan tuijotti kengänkärkiään mutta kiitos tutustumisleikkien/ryhmätehtävien yms. hänen oli pakko tutustua muihin.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Suomen kouluissa ja muutenkin on kummallinen käsitys siitä, miten itsenäisiä ja pärjääviä 18 v. pitäisi olla. Tämä tuo lisää kuormittavuutta opintoihin ja jaksamiseen yleensä.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Rekommendationer

Stärk känslan av gemenskap och en trygg miljö för lärandet

Det är viktigt att läroanstalterna i samarbete med hemmen främjar en atmosfär av gemenskap där de unga känner sig accepterade och att de tillhör gruppen. Öppen kommunikation och gemensamma förfaranden för att förebygga och hantera ensamhet, mobbning, trakasserier och våld stärker förtroendet och ökar de ungas känsla av trygghet. Det är en bra idé att diskutera verksamhetsmodellerna med de unga och föräldrarna.

Utveckla verksamhetsmodeller för stödet som inte belastar den unga eller familjen

Stödet för lärandet ordnas med framförhållning och multiprofessionellt så att ansvaret för stödet inte överförs till den unga eller familjen. Tjänsterna och stödåtgärderna planeras tydligt och flexibelt, och familjen hörs i ärenden som gäller den. Stödet bör stärka de ungas delaktighet utan en upplevelse av stämpling.

Säkerställ en rättvis och respektfull behandling i alla situationer

Tjänsterna inom studerandevården bör vara lätta att få och komma till, och användningen av dem ska inte stämpla den unga. Målet med stödet är den ungas helhetsmässiga välbefinnande, inte att åtgärda enskilda problem. Familjerna måste få tydlig information om hur och var de kan få hjälp.

Öka tydligheten och stödet vid användningen av digitala lärmiljöer och stöd den ungas digitala välbefinnande

Digitaliseringen ska stödja lärandet, inte belasta de studerande. Läroanstalterna bör erbjuda de unga och föräldrarna tydliga och enhetliga förfaranden för användningen av digitala system, uppgiftsplattformar och kommunikationskanaler. De ungas digitala välbefinnande bör ges stöd tillsammans med läroanstalterna och familjerna.

Stärk de ungas närvaro vid läroanstalterna i samarbete med familjerna

Det gäller att uppmuntra föräldrarna att fästa uppmärksamhet vid tidiga tecken på problem i den ungas skolgång (t.ex. upprepade förseningar, huvudvärk, ångest, spänning) och att kontakta läroanstalten om dem i ett tidigt skede. Förklara tydligt för föräldrarna vilka verksamhetsmodeller läroanstalten har för att hantera frånvaron och hur föräldrarna ska göra när den unga är frånvarande.

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

	HELT ELLER DELVIS AV SAMMA ÅSIKT		HELT ELLER DELVIS AV ANNAN ÅSIKT		KAN INTE SÄGA	
	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
Rektorn/föreståndaren kommunicerar till föräldrarna att samarbetet mellan hem och skola är viktigt	87 %	55 %	9 %	31 %	4 %	14 %
Läroanstalten uppmuntrar föräldrarna att samarbeta med läroanstalten	83 %	65 %	12 %	26 %	5 %	9 %
Läroanstalten uppmuntrar föräldrar att delta i läroanstaltens vardag (t.ex. karriärpresentationer)	49 %	29 %	27 %	41 %	24 %	29 %
Jag får tillräckligt med information av läroanstalten om strukturen av mitt barns studier (t.ex. ämnes- och studieval, examensinnehåll, läroplan, undervisningsarrangemang, genomförandet av undervisningen, genomförandet av studierna)	67 %	47 %	30 %	48 %	3 %	5 %
Som förälder får jag tillräckligt med information om hur mitt barns studier framskrider	70 %	48 %	28 %	49 %	2 %	4 %
Jag får information tillräckligt snabbt från läroanstalten, om det uppstår problem med mitt barns studier	35 %	32 %	19 %	28 %	46 %	40 %
Jag får tillräckligt med positiv respons från läroanstalten om mitt barns studier	46 %	32 %	43 %	55 %	11 %	13 %
Jag får tillräckligt med konkreta tips och råd från läroanstalten om hur jag som förälder kan stödja mitt barns studier	43 %	28 %	42 %	57 %	14 %	16 %

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

	HELT ELLER DELVIS AV SAMMA ÅSIKT		HELT ELLER DELVIS AV ANNAN ÅSIKT		KAN INTE SÄGA	
	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
Jag tycker att föräldrarna och lärarna har tillräckligt med personliga kontakter (t.ex. träffar, samtal eller annan kommunikation)	56 %	44 %	34 %	47 %	10 %	9 %
Jag blir hörd i frågor som gäller mitt barns studier	42 %	43 %	28 %	31 %	30 %	26 %
Jag vet vem jag kan kontakta i ärenden som gäller mitt barns studier	87 %	80 %	10 %	17 %	3 %	3 %
Jag berättar med låg tröskel för läraren eller annan personal vid läroanstalten om mina bekymmer som gäller mitt barns studier	70 %	74 %	18 %	17 %	12 %	10 %
Jag ger läroanstalten positiv respons	57 %	49 %	25 %	30 %	18 %	21 %
Läroanstalten är öppen för föräldrarnas utvecklingsförslag	24 %	18 %	7 %	11 %	69 %	71 %
Jag anser att samarbetet mellan hemmet och läroanstalten är viktigt	97 %	97 %	2 %	1 %	1 %	2 %
Jag litar på mitt barns läroanstalt samt på lärarna och personalen vid läroanstalten	92 %	78 %	6 %	17 %	2 %	4 %
Jag sätter värde på läroanstalternas och lärarnas arbete	98 %	93 %	1 %	5 %	1 %	2 %

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Föräldrarna hade möjlighet att berätta om sina förhoppningar eller förväntningar på samarbetet mellan hemmet och läroanstalten. Frågan besvarades av **804** föräldrar av vilka **387** var föräldrar till unga inom yrkesutbildningen och **355** till unga inom gymnasieutbildningen. Föräldrarnas svar betonade upplevelsen av att förhållandet mellan hemmet och läroanstalten förändras avsevärt när den unga flyttar från grundskolan till andra stadiet. Många föräldrar påpekade att det finns mycket lite eller inget samarbete alls på andra stadiet. Föräldrar berättade att kommunikationen minskar betydligt och att det blir svårare att följa med den ungas studier, vilket påverkar föräldrarnas möjligheter att stöda den ungas studier hemma. Många föräldrar upplevde att det enda de fick veta var det som den unga berättar, vilket kunde leda till att de visste mycket lite om den ungas studier.

Föräldrarna upplevde det minskade samarbetet på väldigt olika sätt. Många föräldrar underströk att när den unga går vidare till andra stadiet måste hen

ta större ansvar för sina studier. En del föräldrar upplevde inte att det fanns något behov av ett egentligt samarbete med läroanstalten, särskilt inte när den ungas studier gick enligt planerna. Föräldrarna önskade ändå öppet samarbete av läroanstalterna och att läroanstalten kontaktar dem med låg tröskel om oro för den unga uppstår vid läroanstalten. Även om de ungas ökade självständighet betraktades som något positivt var många föräldrar oroade över sin nya roll som en slags åskådare.

En del av föräldrarna upplevde att läroanstalterna förväntar sig att de unga tar ett för stort ansvar för sina egna studier alltför tidigt trots att de unga fortfarande behöver föräldrarnas stöd. Många föräldrar rapporterade att det inte förekom någon kommunikation från läroanstalten alls, vilket ledde till att föräldrarna kände sig helt uteslutna från sitt barns utbildning. Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten betraktades som särskilt viktigt för att stödja den ungas studier, om den unga behövde mer stöd för sitt lärande.

Vaikka nuoria yritetään kasvattaa ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan, niin silti olisi hyvä pitää vielä vanhempia mukana. Iso hyppy yläasteen koulunkäynnin tukemisesta ammattikouluun, josta ei tule vanhemmalle mitään tietoa.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Lukiosta tulee todella vähän viestiä yksittäisiltä opettajilta. Se on sekä hyvä että huono. Hyvää on se, että nuoria vastuutetaan. Huonoa on se, että joistakin opiskeluun ja oppimiseen liittyvistä asioista olisin mielelläni enemmän perillä (ja se olisi myös kaikkien kannalta tärkeää), kun koulu kuitenkin toivoo ja kannustaa tukemaan opintoja.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Min ungdom är väldigt självständig och utbildningen går bra men som förälder skulle det vara trevligt att höra det av skolan också. Där ligger väl det på mig som förälder att fråga upp. Tror ibland utbildarna missar att vi föräldrar också behöver tid för övergång från att aktivt sitta på diverse möten om barnen till att inte ens få provresultaten. En lite check in med bekräftelse att allt går bra.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Lukiolaiset ovat pääsääntöisesti vielä lapsia. Opiskelusta tulisi keskustella vanhempien kanssa vielä ainakin osittain samaan tapaan kuin yläkoulussa. Varsinkin nykypäivänä paineet aikaisille päätöksille uran suhteen ovat kasvaneet ja siksi vanhempien mukana olo voisi keventää nuoren vastuuta ja paineita.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

 Oppilaitoksessa kerrotaan yhteistyön olevan tärkeää, mutta konkreettiset toimet puuttuvat. Ensimmäisessä vanhempainillassa koulun viesti oli, että koulussa hoidetaan opiskeluun liittyvät asiat, oppilaan pitää niitä jo pystyä itsenäisesti hoitamaan ilman vanhemman tukea.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Odottaisin enemmän tietoa nuoren opiskelusta, opintojaksoista, työhöntutustumisjaksoista ja ylipäätään kaikesta, mikä liittyy nuoren opintoihin oppilaitoksessa. Nyt se on enemmänkin oman aktiivisuuden varassa = kyselemistä nuorelta, mitä, missä ja milloin. Ymmärrän kyllä, että toisen asteen opinnot ovat itsenäisempiä kuin esim. yläkoulussa, mutta kyllä sentään jonkinlaista tietoa pitäisi saada.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Luulin, että alaikäisen lapsen vanhempana liityn hänen koulunkäyntiinsä, mutta toisin on kerrottu.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Peruskoulusta toiselle asteelle siirtyvä esikoinen vie myös vanhemmat jälleen uuteen tilanteeseen, ihan kuten eskariin, ekaluokalle ja seiskalle siirtyessä. Nuori on todella itsenäisesti vastuussa opintoihin liittyvissä kokonaisuuksissa ja vanhemmat siirtyvät nice-to-know-tiedotustasolle. Asioista kertominen on nuoren vastuulla, koulusta on tiedotettu ylätasosta. En ole varma onko oma nuoremme vielä valmis tähän vastuuteen, vaikka vastuun ottaminen kuuluukin vahvasti tähän kasvun vaiheeseen.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Kun lapseni on täysi-ikäinen mutta tukea tarvitseva, jään aika pimentoon siitä, miten koulu etenee, kun se ei enää vanhemmalle kuulu, vaikka kuitenkin pitäisi vanhempana olla jatkuvasti tukemassa koulunkäyntiä, rohkaisemassa ja motivoimassa, mutta ei tiedä mitä koulussa konkreettisesti tapahtuu ja mitä vaatimuksia opintojen etenemiselle on.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Yksilölliset palautteet olisivat tervetulleita. Toki itsekin ollut melko flegmaattinen aiheen suhteen. Lapselta pyrin päivittäin kysymään filiksiä, mutta nyt jo yli 10 vuotta kuultu vakiovastaus ”hyvin” on aika ohut, ja jos oikeasti olisi jotain kerrottavaa, niin kertoisiko lapseni sen? Toivottavasti, mutta jaksan epäillä.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 I feel that up to yläaste the communication with the school was closer and more direct. Now when my child is in high school there is not so much communication anymore except grades and Wilma general info emails. I would like to know more about what teachers think of my child, how can I help him improve, etc. Although society treats over 16 years old as more on the adult side, they are still children and underage and must be well taken care of and advised. Parents cannot be left outside this communication.

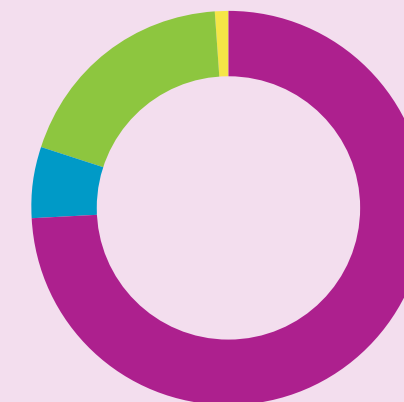
FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Kommunikationen mellan hemmet och läroanstalten

	HELT ELLER DELVIS AV SAMMA ÅSIKT		HELT ELLER DELVIS AV ANNAN ÅSIKT		KAN INTE SÄGA	
	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
Jag är nöjd med kommunikationen mellan hemmet och läroanstalten	85 %	63 %	14 %	35 %	1 %	2 %
Läroanstalten informerar hemmen tillräckligt om ärenden som gäller läroanstaltens verksamhet	87 %	63 %	12 %	33 %	1 %	4 %
Jag är nöjd med de kommunikationskanaler som skolan använder	93 %	81 %	6 %	16 %	1 %	3 %
Läroanstaltens kommunikation är klar och tydlig	91 %	75 %	8 %	19 %	2 %	6 %
Läroanstaltens kommunikation är tillgänglig (t.ex. lättläst språk och kommunikation på flera språk)	49 %	47 %	10 %	8 %	41 %	45 %
Det är lätt att nå barnets lärare/gruppledare	71 %	67 %	6 %	14 %	24 %	19 %
Det är lätt att nå läroanstaltens övriga personal	65 %	50 %	6 %	12 %	29 %	38 %
Jag hittar enkelt information på läroanstaltens webbplats	68 %	61 %	14 %	21 %	18 %	18 %
Jag läser lärarnas meddelanden regelbundet	96 %	91 %	3 %	5 %	1 %	4 %
Jag läser läroanstaltens allmänna meddelanden regelbundet	92 %	88 %	7 %	9 %	1 %	3 %

Vem i er familj sköter kontakten med barnets läroanstalt i första hand?

- 75 % mamma
- 6 % pappa
- 19 % båda föräldrarna lika mycket
- 1 % någon annan

91 %

70 %

91 % av de föräldrar till unga under 18 år som svarade på enkäten använde regelbundet Wilma eller ett liknande gränssnitt för vårdnadshavare att följa upp barnets skolgång.

Bland föräldrar till myndiga unga var andelen 70 %.

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Kommunikationen mellan hemmet och läroanstalten

Många föräldrar uttryckte sitt missnöje med kommunikationen mellan läroanstalterna och hemmen. Kommunikationen betraktades huvudsakligen som enkelriktad och sades ofta vara begränsad enbart till frånvaroanteckningar. Föräldrar uppgav att de får väldigt lite information om aktuella frågor som gäller undervisningen, att det är svårt att hitta aktuell information på läroanstaltens webbplats och att skolans personal är svår att nå. En del föräldrar uppgav att läroanstalten inte kontaktat dem trots att föräldern vet att den unga har utmaningar i sina studier. Föräldrarnas försök att ta kontakt med läroanstalten försvårades av att de inte alltid ens visste vem som var gruppledare eller annan ansvarig för den unga.

 Ainoastaan poissaolomerkinnät ovat viestintää koulun ja kodin välillä. Koulusta tuli alkusyksystä jokin opintosuoritusote, jonka mukaan lapsella osa kursseista oli hylättyjä, mitään muuta yhteyttä ei ole tullut. Opettajat eivät viestittele kotiin.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM
YRKESUTBILDNINGEN

 Ganska mycket av kommunikationen är envägskommunikation.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM
GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Tämän nuoren kohdalla ryhmänohjaaja ei viesti vanhemmille, en edes muista hänen nimeään. Lapsella opinnot sujuvat, niin ovat menneet omalla painollaan hänen itsenäisellä työllä. Mutta kodin ja koulun yhteistyö voisi tukea opintoja tässäkin tilanteessa.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM
GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Vaikka kaikesta tavallaan kerrotaan, avun hakeminen ja tiedon etsiminen on jotenkin todella hankalaa.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM
GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Yhteydenpidolle ei ole kanavaa, ei tietoa siitä kuka milloinkin on vastuupettaja. Opintojen alussa oli tervetuloisuus, sen jälkeen mitään yhteydenpitoa huoltajiin ei ole ollut.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM
YRKESUTBILDNINGEN

 Ei ole käytännössä viestintää. Seuraan itse koulun somea, jotta kuulisi edes jotain.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM
GYMNASIEUTBILDNINGEN

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Kommunikationen mellan hemmet och läroanstalten

Majoriteten av föräldrarna önskade regelbunden, aktuell och öppen kommunikation från läroanstalterna till exempel om den ungas studier och välbefinnande samt om studiernas struktur, så att föräldrarna bättre kan stöda den ungas studier hemma. Kontakter med läroanstalten efterlystes också när det går bra för den unga i studierna. Många föräldrar tyckte dessutom att det är viktigt att samarbetet fortsätter i någon form också efter att den unga blivit myndig. Meddelanden från skolan och t.ex. inbjudningar till föräldramöten önskades fortfarande, även om den unga skötte sina studier på egen hand.

I think the cooperation between parents and school must be stronger than the current level to support the kids, to face their hardest milestone in their lives. I expect educational institute give some feedback on child's progress time to time, so if there is any negative status, we could help him as a team to recover it successfully.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Jag önskar att mitt barns lärare oftare, och med lägre tröskel, skulle kontakta mig om saker angående mitt barns skolframgång och de eventuella problem som uppkommer i studierna.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Yhteistyö on hyvää ja riittävää kun opintoihin vaikuttavista asioista ollaan matalalla kynnyksellä yhteydessä puolin ja toisin.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Vaikka olisikin lukiolainen, olisi kiva joskus kuulla esim. kuinka koulussa menee. Nyt 1,5 vuoden aikana ei ole tullut mitään viestiä, tarkoittaako se samalla, että kaikki on hyvin?

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Lukuvuoden alussa, varsinkin koulua aloittaessa, jonkinlainen sähköposti olisi hyvä, jossa olisi tarvittavat yhteystiedot koululle ja terveysterveisiin.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Lukion alussa olisin toivonut tietoa kurssivalinnoista ja siitä kuinka se tullaan tekemään. Jotta olisin voinut tukea/auttaa valinnoissa.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Speciellt under elevernas första studieår i gymnasiet finns det önskemål om tätare och mer personliga kontakter mellan eleverna / hemmet och skolan!!!

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Vanhemmille on järjestetty lukion opiskelun vaiheista tapaamisia, mikä on erittäin hyvä.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Kaikki viestintä loppuu kun lapsi täyttää 18. Miksei yleisiä, yhteisiä viestejä voisi silti tulla?

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Henkilökohtaisia viestejä tai palautetta opintojen etenemisestä ei toisella asteella ole saatu. Yläasteen tapaan Wilma-merkinnätkin auttaisivat, nyt merkitään vain poissaolot ja myöhästymiset, ei positiivista palautetta lainkaan. Se olisi tärkeää myös opiskelijalle itselleen.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

6%

av respondenterna uppgav att de hade upplevt olämpligt beteende från personal på läroanstalten.

Föräldrar till flickor inom yrkesutbildningen rapporterade oftare än andra att de upplevt olämpligt beteende.

Föräldrarna hade möjlighet att beskriva vilken typ av olämpligt beteende de mött från personal på skolan. Totalt **254** föräldrar svarade på frågan. I svaren beskrevs det olämpliga beteendet oftast som nedvärdering, skuldbeläggning, ogiltigförklarande, stämplande språk eller underskattande av föräldern eller den unga. Som olämpligt beteende betraktades särskilt att föräldrarnas bekymmer inte togs på allvar eller att deras synpunkter inte noterades. Många föräldrar rapporterade att deras meddelanden hade blivit helt obesvarade, vilket ökade upplevelsen av att läroanstalten inte satte värde på samarbetet.

Rehtori ei vastaa soittopyyntöihin.

Viestien vaihtoon liittyen, ei vastata taikka vastataan viikkojen viiveellä

Vanhempainillassa poissaolevien vanhempien leimaamista "juuri niiksi kenen pitäisi olla paikalla" itse olin paikalla mutta asiaton kommentti. Huumori vuorovaikutuksessa ei aina ole kunnioittavaa/ arvostavaa.

Vanhempainillassa opettaja vähätteli naissukupuolen osaamista avoimesti ja kertoi, että kertoo opiskelijoille rasistisia vitsejä välillä, kehuskellen.

De möten där föräldrarna hade upplevt olämpligt beteende anknöt särskilt till stöd för lärandet och till situationer där föräldrarna ansåg att läroanstalten inte ingrep tillräckligt i mobbning. Flera föräldrar uppgav också att deras unga hade upplevt olämplig bemötande i skolan. Det olämpliga bemötandet var inte alltid riktat direkt mot en enskild ung person, utan kunde också vara riktat mot studiegruppen eller gruppens verksamhet på ett sätt som enligt föräldrarna påverkade de unga.

Eleven har upplevt suckande då hen frågat nånting och då provet gått dåligt så har läraren högt antytt att eleven misslyckats (voj voj att det nu gick så där), så alla i klassen vet att det gick dåligt för den eleven. Känns illa.

Eräs opettaja käyttäytyy tunneilla epäasiallisesti: huutaa, puhuu syrjivästi.

Oppilaalle tiuskiminen, aliarvioiva käytös. Ei kuunnella oppilasta vaan oletetaan asioita.

Lapseni kertonut useasti opettajien kiroilemisesta oppitunneilla tai muusta epäasiallisesta kielenkäytöstä. Nuorten kiroiluun on pyritty aina puuttumaan, mutta opettajat eivät tunnu tässä aina noudattavan omia ohjeitaan.

Föräldrarna nämnde också situationer där det förekommit olämpligt beteende eller brist på känslighet i fråga om familjens tro och religionsfriheten. I svaren beskrevs också upplevelser som anknyter till rasism.

Yksittäisiä ennakkoluuloisia kommentteja oppilaalle perheen vakaumukseen liittyen.

Rasistiset puheet sallitaan oppitunneilla.

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Föräldrakvällar och andra träffar

90 %

av de svarande uppgav att en föräldrakväll eller liknande hade ordnats vid deras barns läroanstalt.

74 %

av de svarande uppgav att de hade deltagit i en föräldrakväll eller liknande evenemang vid läroanstalten.

Föräldrar till pojkar hade deltagit oftare i föräldrakvällar på läroanstalterna än föräldrar till flickor.

Orsaker till att föräldrar inte hade deltagit i föräldrakvällen:

- eget arbete eller andra utmaningar med tidtabellen
- sjukdom
- makens/makans deltagande
- datumet för föräldrakvällen meddelades för sent
- en föräldrakväll upplevdes inte som nödvändig på andra stadiet

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Föräldrakvällar och andra träffar

	HELT AV SAMMA ÅSIKT	DELVIS AV SAMMA ÅSIKT	DELVIS AV ANNAN ÅSIKT	HELT AV ANNAN ÅSIKT	KAN INTE SÄGA
Information om föräldrakvällarnas tidpunkter skickas i tillräckligt god tid på förhand	72 %	18 %	5 %	2 %	3 %
Jag deltar i regel alltid i föräldrakvällarna	60 %	23 %	10 %	6 %	2 %
Jag upplever att föräldrakvällar är viktiga	67 %	26 %	5 %	1 %	1 %
Föräldrakvällarna är välorganiserade	49 %	27 %	6 %	1 %	16 %
Man tar hänsyn till flerspråkiga föräldrar på föräldrakvällarna (t.ex. flerspråkigt informationsblad, tolkning)	8 %	7 %	6 %	6 %	73 %
Föräldrakvällarna är tillgängliga för alla föräldrar	34 %	13 %	6 %	2 %	46 %
Föräldrakvällar ordnas fler än en gång under studietiden	35 %	12 %	7 %	10 %	36 %
På föräldrakvällarna tas upp frågor som är viktiga för studierna	52 %	27 %	5 %	1 %	15 %
Studerandena är också närvarande på föräldrakvällarna	5 %	8 %	13 %	50 %	24 %
Föräldrakvällarna är samtalsorienterade	22 %	33 %	18 %	6 %	20 %
På föräldrakvällarna reserveras tid så att föräldrarna kan lära känna varandra	4 %	14 %	23 %	36 %	22 %
Föräldrarna ombes lämna respons på föräldrakvällarna	10 %	13 %	14 %	27 %	36 %

Hela **63%** av föräldrarna till gymnasieelever uppgav att föräldrakvällar ordnas mer än en gång under studietiden.

Endast **24%** av föräldrarna till unga inom yrkesutbildningen var av denna åsikt.

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

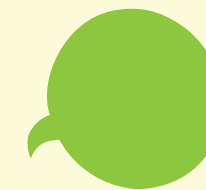
Föräldrakvällar och andra träffar

Frågan om föräldrarnas önskemål om föräldrakvällar besvarades av **903** föräldrar av vilka **380** var föräldrar till unga inom yrkesutbildningen och **448** till unga inom gymnasieutbildningen. Föräldrarnas svar visade att föräldrakvällar ansågs vara viktiga även på andra stadiet. Av föräldrarnas svar framgick att de önskar sig intressant och informativt innehåll på föräldrakvällarna. Många föräldrar betonade att relevant innehåll uppmuntrar föräldrar att delta.

De flesta föräldrar önskade få information om läroanstaltens förfaranden och aktuella frågor som gäller de ungas studier på föräldrakvällarna. Särskilt föräldrar till unga inom yrkesutbildningen ville ha konkret information om studierna. Föräldrarna ville till exempel få möjlighet att besöka undervisningslokalerna och följa de ungas studier, så att föräldrarna skulle få en bättre uppfattning om studierna. Föräldrarna ansåg det också viktigt att få träffa lärare och annan personal vid läroanstalten.

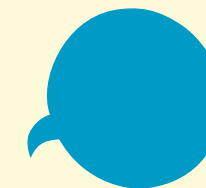
Föräldrarnas svar gick mycket starkt isär i fråga om hur mycket de ville att föräldrakvällarna skulle innehålla programpunkter som avser att öka föräldrarnas delaktighet och deras möjligheter att lära känna varandra. Många föräldrar ville att föräldrakvällarna är interaktiva och betonar diskussioner mellan personal och föräldrar. Det var viktigt för dem att lära känna andra föräldrar och dela med sig av sina erfarenheter till andra föräldrar med unga i samma ålder. Andra föräldrar ville däremot att föräldrakvällarna bara skulle vara möten för enkelriktad information. De var inte intresserade av att lära känna andra föräldrar eller av gemensamma diskussioner.

Många föräldrar önskade att föräldrakvällar skulle ordnas oftare på andra stadiet. I synnerhet många föräldrar till unga inom yrkesutbildningen framhöll att det behövs mer än bara en föräldrakväll under studierna. Många föräldrar uppgav att de gärna skulle delta i en föräldrakväll om en sådan ordnades.

Koulun alkaessa oli vanhempainilta, se oli kiva juttu. Toisen vuoden alkaessa olisi minusta voinut olla myös vanhempainilta tai jotain infoa mitä opinnoissa tapahtuu 2. vuonna.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Ensimmäinen lukiovuosi on sekava sekä lapselle että vanhemmalle. Yksi vanhempainilta ei kauheasti auta jäsentämään tätä kaaosta.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Föräldrakvällar och andra träffar

Föräldrarna ansåg att det var viktigt att det ordnas gemensamma föräldrakvällar för föräldrar till alla elever vid läroanstalten men också grupp- eller klassvisa moment eller helt egna föräldrakvällar. Föräldrarna upplevde att föräldrakvällar med färre deltagare erbjuder bättre möjligheter att diskutera och ställa frågor som man funderar på. Dessutom var många föräldrar särskilt intresserade av att lära känna föräldrarna i sitt eget barns studiegrupp. Några föräldrar nämnde att unga skulle kunna göras delaktiga i föräldrakvällar. Gemensamma diskussioner mellan föräldrar, unga och personal vid läroanstalten om frågor som är viktiga för de studerande sågs som viktiga sätt att stärka hemmets förmåga att stödja de ungas lärande.

Många föräldrar önskade en möjlighet att delta på distans för att göra deltagandet lättare till exempel för föräldrar som är väldigt upptagna eller bor på längre håll. Många nämnde också positiva erfarenheter av informationskvällar för föräldrar som ordnats helt på distans. Föräldrakvällar

på distans betraktades i huvudsak som ett bra komplement till de föräldrakvällar som ordnas på läroanstalterna, vilka de flesta ansåg vara viktiga.

Vilken typ av föräldrakväll skulle du vilja delta i?

 Yhteisölliseen, informatiiviseen, osallistavaan ja sellaiseen, jossa saisi tietoa juuri oman lapsen opinnoista ja niihin liittyvistä asioista.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Olen osallistunut vanhempainiltaan, jossa pienissä ryhmissä vuorotellen keskustelimme jostakin ennalta toivotusta asiasta yhden koulun henkilökuntaan kuuluvan (opettaja, erityisopettaja, rehtori, koulunkäyntiavustaja jne.) kanssa. Tämä oli antoisin vanhempainilta!

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Snarast uppföljande kvällar kring vad som sker i utbildningen, hur lärarna uppfattar lärandet. Kvällar där de samlar feedback av föräldrarna också. Och hur får föräldrar till 18-åringar info?

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Rento rupattelu vuositason asioiden ja hyvinvoinnin tiimoilta

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Voisi tämän ikäisille olla yhdessä oppilaiden ja vanhempien kanssa. Saisi tietoa opiskelusta oikeasti, jos oppilaat itse olisivat toteuttamassa. Vaikka ennakkokysely vanhemmille, mitä haluaisivat tietää.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

 Tutustutaan opintotiloihin ja aineiden opettajiin. Olisi kiva nähdä opiskelijoita aineiden parissa, jotta itsekkin ymmärtää mitä eri aineissa opiskellaan ja työstetään.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

 Keskustelevaan, nuoreni ryhmän omaan osuuteen painottuvaan. Yleistiedotteet osaan lukea Wilmasta, mutta kaipaen yhteisöllisyyttä ja vertaiskeskusteluja ja toisiin vanhempiin tutustumista. Vanhempainillat taitavat olla tähän ainoita mahdollisuuksia.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Föräldrakvällar och andra träffar

Vid sidan av föräldrakvällen har det också ordnats andra öppna evenemang för föräldrarna vid mitt barns läroanstalt

ja

gymnasium 31%

yrkesutbildning 18%

nej

gymnasium 35%

yrkesutbildning 41%

kan inte säga

gymnasium 34%

yrkesutbildning 42%

Andra evenemang som läroanstalten ordnar:

- öppet hus / Hem och skola-dagen
- webinarier och informationsmöten, t.ex. om studiestarten eller planering av de fortsatta studierna
- de gamlas dans
- basar
- julfest

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Föräldrakvällar och andra träffar

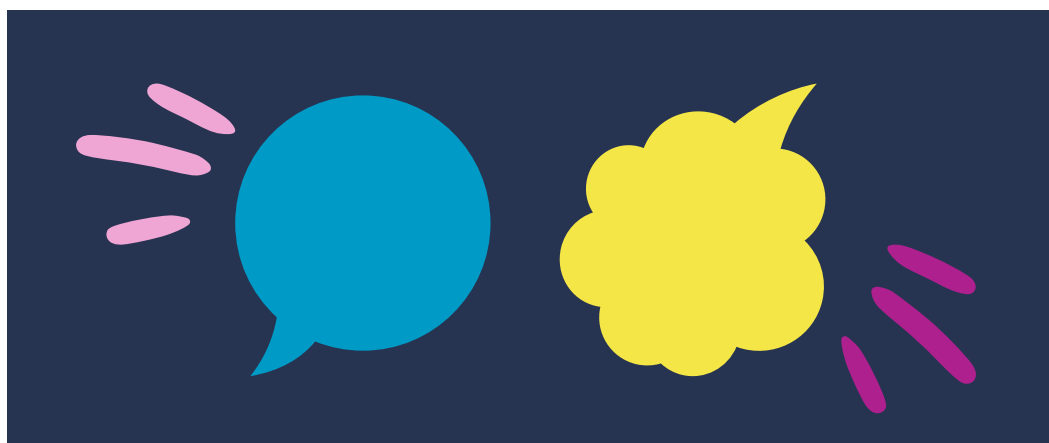
Jag har diskuterat mitt barns studier med barnets egen lärare/ gruppledare	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
ja	29 %	50 %
nej	71 %	50 %

Jag har deltagit i uppgörandet av mitt barns personliga utvecklingsplan för kunnandet (PUK, yrkesinriktad utbildning) eller personliga studieplan (ISP, gymnasiet) i samarbete med läroanstalten	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
ja	11 %	29 %
nej	80 %	63 %
kan inte säga	9 %	8 %

Föräldrarnas deltagande i PUK-samtalet varierade avsevärt beroende på den ungas kön.

37 % av föräldrarna till flickor inom yrkesutbildningen uppgav att de hade deltagit i samtalet, men bara **25 %** av föräldrarna till pojkar.

Många föräldrar uppgav att läroanstalten inte hade erbjudit föräldrarna möjlighet att delta i utarbetandet av den ungas PUK eller ISP. Andra anledningar till att föräldrar inte hade deltagit var att föräldern inte kände något behov av att delta eller att den unga inte ville att föräldern deltar.

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten

Föräldrakvällar och andra träffar

Föräldrarna hade möjlighet att berätta vilka frågor gällande deras barn de personligen gärna skulle diskutera med den ungas lärare eller andra anställda vid läroanstalten. Frågan besvarades av **1276** föräldrar av vilka **551** var föräldrar till unga inom yrkesutbildningen och **619** till unga inom gymnasieutbildningen. I föräldrarnas svar återkom en stark önskan om närmare personlig kontakt med läroanstalterna. Föräldrarna ville främst diskutera hur den ungas studier framskrider och hur den unga klarar sig i studierna. Föräldrarna ville också samtala till exempel om den ungas inlärningssvårigheter, välbefinnande, ork och fortsatta studier.

Föräldrar till unga som studerar i gymnasiet påpekade att gymnasiet i dag fokuserar starkt på planeringen av studierna efter gymnasiet. Därför önskade de ett personligt samtal, särskilt om den ungas studieplaner och om olika sätt att minska

den ungas belastning. Föräldrar till unga som studerar inom yrkesutbildningen ville däremot diskutera till exempel lärande på arbetsplatsen, den ungas behov av stöd, den ungas frånvaron och gruppandan i studiegruppen.

Olisi hyvä kuulla lyhyesti koulun puolelta näkemys oman lapsen opintojen sujumisesta. Lukiolaisen kanssa puhumme paljon, mutta en ole koskaan kuullut mitään koulun suunnalta. Toki tämä on varmasti lukiossa jo normaalia.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Yleinen tuntuma ja opinnoissa eteneminen. Ei aina tarvi odottaa katastrofia.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Vi hade gärna diskuterat val av kurser i gymnasiet med tanke på studentskrivningarna och olika poängsättning av olika ämnen. Det hade varit värdefullt för vår dotter att lägga upp en långsiktig och genomtänkt plan, med sikte på en smidig ansökningsprocess när det gäller studier efter gymnasiet.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

The curriculum, the way the child is handling the studies, the ways I can assist my child if needed, just a general perspective of the way teachers view the learning process of my child, and is there something that can be done to increase success, at home.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Urasuunnitelma, sopivat harkkapaikat, kaikki sellainen missä myös vanhemmat voivat antaa tukea.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Vanhemman, opettajan ja oppilaan välisiä tapaamisia on 1 kpl koko lukioaikana. Se on hyvin vähän.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Lukivaikeuksista ja oppimisen tuesta, luokan ryhmäytymisestä ja yhteishengestä (onko sitä tarkoitus rakentaa?)

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

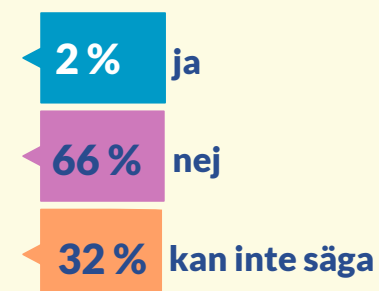
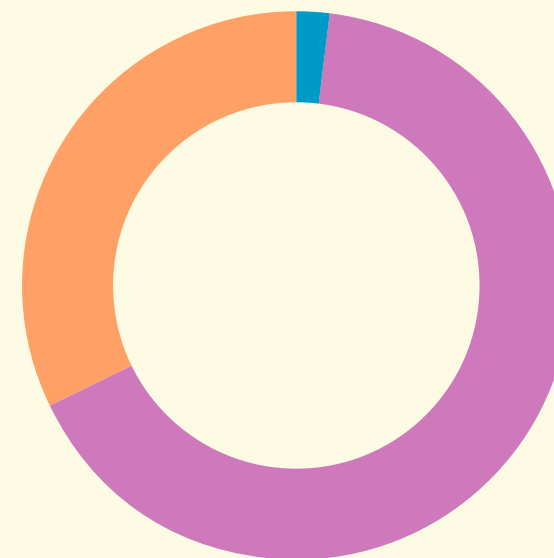
Samarbetet mellan föräldrarna och föräldraverksamheten

Jag känner andra föräldrar i mitt barns grupp	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
mycket bra	4 %	1 %
ganska bra	45 %	27 %
inte alls	51 %	73 %

Jag känner andra föräldrar vid mitt barns läroanstalt	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
mycket bra	4 %	1 %
ganska bra	55 %	29 %
inte alls	40 %	69 %

Läroanstalten uppmuntrar föräldrar att arbeta tillsammans	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
ja	14 %	4 %
nej	41 %	46 %
kan inte säga	45 %	51 %

Föräldrarna i mitt barns studiegrupp verkar tillsammans

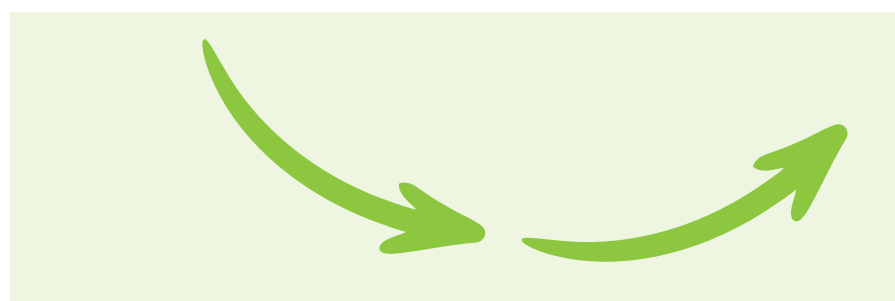

Föräldrar uppgav att föräldrarnas gemensamma aktiviteter handlade exempelvis om att medverka i en föräldraförening eller -kommitté, kommunicera i gemensamma meddelandegrupper eller att samla pengar till de ungas lägerskolor eller klassresor.

Samarbetet mellan föräldrarna och föräldraverksamheten

Föräldraföreningar

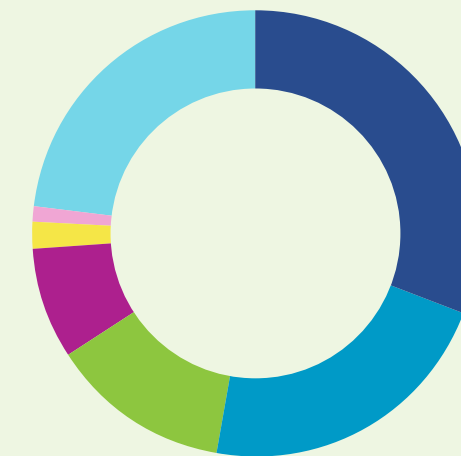
En föräldraförening eller föräldrakommitté verkar vid mitt barns läroanstalt	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
	ja	37 %
nej	15 %	14 %
kan inte säga	48 %	77 %

Om en föräldraförening eller föräldrakommitté verkar vid mitt barns läroanstalt	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING
	Jag är med i verksamheten i läroanstaltens föräldraförening	8 %
Jag har deltagit i evenemang och aktiviteter som föräldraföreningen ordnat	29 %	11 %
Även föräldrar med invandrabakgrund är med i föräldraföreningen	8 %	3 %
Föräldraföreningen samarbetar med studerandekåren	35 %	18 %

30 % av föräldrarna vars barn inte har någon föräldraförening eller föräldrakommitté vid läroanstalten kan tänka sig att delta i föräldraföreningens verksamhet.

Vad tycker du är föräldraföreningens viktigaste uppgift i gemenskapen vid läroanstalten?

- 31 % Stärka elevernas välbefinnande och säkerhet
- 22 % Fungera som en kommunikationskanal mellan läroanstalten och föräldrarna
- 13 % Vara föräldrarnas kanal för påverkan vid läroanstalten
- 8 % Stärka sammanhållningen vid läroanstalten
- 2 % Stöda läroanstaltens verksamhet ekonomiskt
- 1 % Annat
- 23 % Kan inte säga

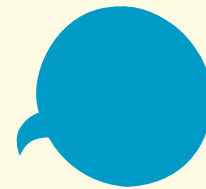
Samarbetet mellan föräldrarna och föräldraverksamheten

Föräldrarna hade möjlighet att berätta vilken typ av gemensam verksamhet de önskade att fanns för föräldrar vid läroanstalterna. Frågan besvarades av sammanlagt **349** föräldrar av vilka **130** var föräldrar till unga inom yrkesutbildningen och **189** till unga inom gymnasieutbildningen. Största delen av de föräldrar som svarade på frågan önskade inte längre någon egentlig föräldraverksamhet på andra stadiet. Många föräldrar påpekade dock att det skulle vara bra att känna andra föräldrar åtminstone i någon omfattning eftersom det skulle göra det lättare att kontakta dem i problemsituationer. Till exempel gemensamma meddelandegrupper för föräldrar betraktades som en bra idé.

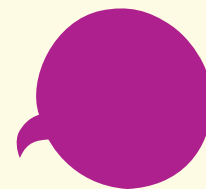
Ehkä lukioiässä en koe enää saman lailla tarvetta kuin ala-asteen puolella esimerkiksi.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

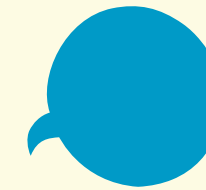
Yhteistyötä voisi olla enemmän ainakin niiden vanhempien kesken, jotka sitä kaipaavat. Nyt ei ole mitään yhteistä, vaan oppilaat käyvät koulussa ja vanhemmat ovat ulkopuolisia.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

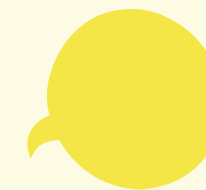
En näe että tällainen toiminta on välttämättä tarpeellista. Vapaa-ajan puolella tosin olisi mukava jos tulee ongelmia niin saisi luokkakavereiden vanhempia kiinni.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

Olisi hyvä edes tuntea heidät. Voisi olla vertaistukena ja tilanteen tasalla opiskeluarjesta ja mahdollisista ongelmista hyvissä ajoin.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Jag tycker det vore utmärkt att samarbeta mellan föräldrar på andra stadiet. Många synergieffekter kunde uppstå.

FÖRÄLDER TILL EN STUDERANDE INOM GYMNASIEUTBILDNINGEN

Rekommendationer

Uppmuntra föräldrar att delta i samarbetet med låg tröskel

Skolor kan aktivt bjuda in föräldrar till samarbete genom att erbjuda tydliga och lättillgängliga sätt för dem att delta för att stöda de ungas studier. Det är viktigt att informera föräldrarna om att de är välkomna att delta, oavsett bakgrund, tidigare skolerfarenhet eller egna kunskaper och färdigheter.

Ge föräldrarna regelbunden och aktuell information om studierna

Unga har nytta av att även föräldrarna tillräckligt ofta får information om studierna, studiernas innehåll och förändringar som gäller dem. Enhetliga förfaranden, till exempel regelbundna meddelanden, hjälper föräldrar att stöda de unga när de planerar sin vardag och strukturerar sina studier som helhet.

Säkerställ en rättvis och respektfull behandling i alla situationer

Det bör vara en del av läroanstaltens kultur att unga och föräldrar bemöts med respekt i alla situationer. Det innebär till exempel att svara på föräldrarnas meddelanden inom en skälig tid och ha nolltolerans för osakligt språk.

Ge möjlighet till möten ansikte mot ansikte vid sidan av den digitala kommunikationen

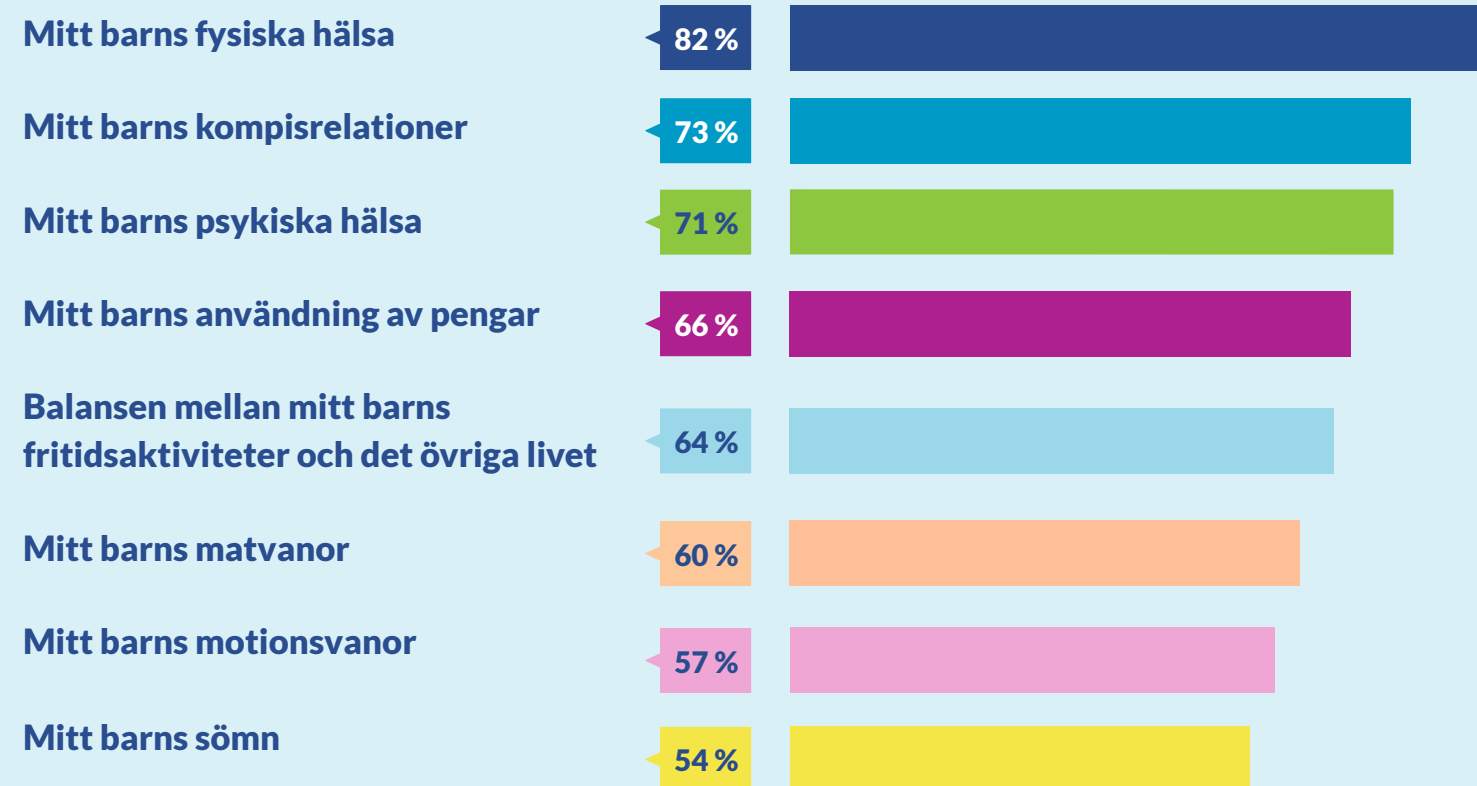
Även om digitala kommunikationskanaler gör det lättare att hålla kontakt, uppskattar föräldrarna möjligheten att umgås ansikte mot ansikte. I viktiga eller invecklade frågor är det en god idé att erbjuda möjlighet till ett personligt möte. Det hjälper parterna att skapa en gemensam förståelse och förebygger missförstånd.

Organisera evenemang som främjar växelverkan och kamratstöd

Föräldrakvällar och liknande evenemang ger familjerna en värdefull möjlighet att lära känna läroanstaltens lokaler, verksamhetssätt och personal, och att träffa andra föräldrar med låg tröskel. Samtal ansikte mot ansikte skapar förtroende, ökar den gemensamma förståelsen för de ungas vardag och möjliggör kamratstöd, vilket är viktigt för många föräldrar i olika övergångsskederna. Planmässigt genomförda föräldrakvällar stöder också det långsiktiga samarbetet mellan hemmet och läroanstalten, och de kan ge impulser till att föräldrarna inleder samarbete med varandra.

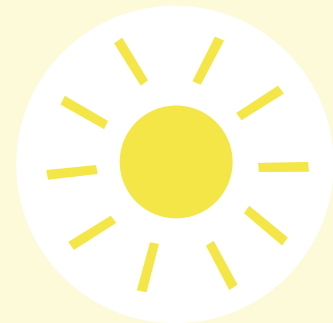
Vardagen och fostran i hemmet

Jag är nöjd med följande omständigheter som gäller mitt barn

Föräldrar till unga som studerar i gymnasiet var mer nöjda med alla dessa omständigheter jämfört med föräldrar till unga som studerar inom yrkesutbildningen. Föräldrar till pojkar var mer nöjda än föräldrar till flickor i fråga om nästan alla dessa omständigheter. Föräldrar till flickor var dock mer nöjda med deras barns sömn och användning av pengar.

Vardagen och fostran i hemmet

Föräldrarnas glädjeämnen

- Den unga är positiv och empatisk
- Den unga är balanserad, ansvarsfull och har förmåga att ta hand om sina angelägenheter
- Den ungas sociala relationer och fritidsaktiviteter
- En öppen och förtroendefull relation med den unga

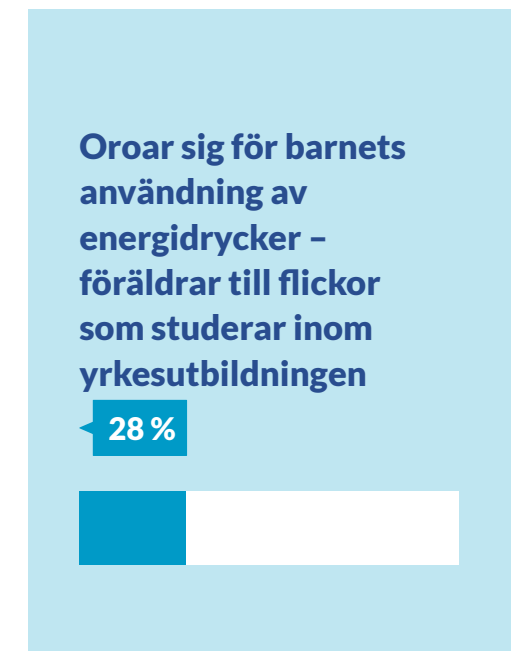
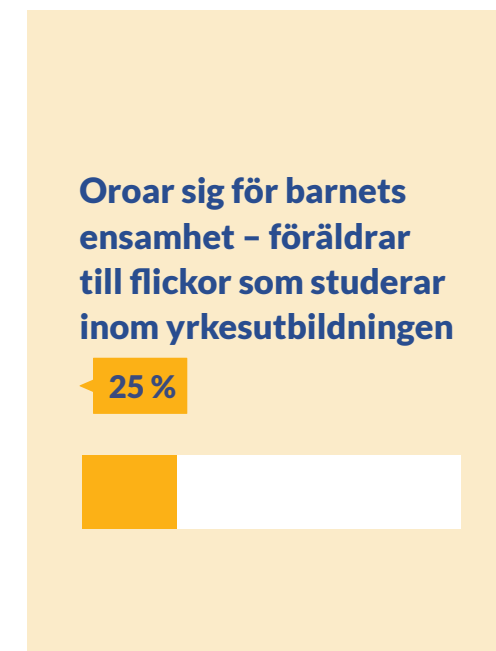
Föräldrarnas orosmoment

- Den ungas vardagsrytm och kontroll över vardagen
- Den unga har utmaningar med sin ork och utsätts för alltför stor belastning
- Den unga sover och återhämtar sig för lite
- Den unga motionerar för lite
- Den unga använder digitala enheter för mycket och har få kontakter ansikte mot ansikte
- Den unga är ensam och har utmaningar med sin psykiska hälsa
- Den unga har utmaningar med sitt lärande och med att få tillräckligt med stöd
- Om den unga har tillräckliga arbetslivsfärdigheter efter studierna

Vardagen och fostran i hemmet

Under de senaste sex månaderna har jag varit orolig för följande omständigheter som rör mitt barn	ALLA	GYMNASIUM	YRKESUTBILDNING	FLICKOR	POJKAR
Mitt barns fysiska hälsa	21 %	20 %	22 %	25 %	17 %
Mitt barns psykiska hälsa	27 %	26 %	28 %	35 %	21 %
Utmaningar som gäller mitt barns lärande	28 %	23 %	33 %	29 %	27 %
Mitt barns studietrötthet	23 %	28 %	16 %	32 %	15 %
Mitt barns studiemotivation	34 %	33 %	32 %	28 %	38 %
Mitt barn sätter upp alltför ambitiösa mål för sig själv i studierna	18 %	26 %	7 %	29 %	9 %
Mitt barns frånvaro från studierna	14 %	9 %	21 %	14 %	14 %
Mitt barns ensamhet	18 %	16 %	18 %	19 %	16 %
Mitt barns kompisrelationer	23 %	22 %	24 %	25 %	22 %
Mitt barn blir mobbat	5 %	4 %	7 %	6 %	5 %
Mitt barn deltar i mobbning	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %
Mitt barns konsumtion av energidrycker	20 %	15 %	26 %	18 %	21 %
Mitt barns användning av berusningsmedel (alkohol, droger)	5 %	3 %	7 %	3 %	6 %
Mitt barns användning av nikotinprodukter	9 %	3 %	17 %	5 %	13 %
Tiden som mitt barn tillbringar med digitala apparater	54 %	55 %	55 %	49 %	59 %
Det som mitt barn möter på webben och i spel	11 %	9 %	14 %	7 %	15 %
Mitt barns brist på fritidsaktiviteter	18 %	13 %	25 %	17 %	19 %

Föräldrarnas orosmoment växlade avsevärt beroende på den ungas kön och typ av utbildning

Vardagen och fostran i hemmet

Föräldrarnas önskemål om stöd återspeglade deras oro och växlade också beroende på den ungas kön och typ av utbildning. Särskilt föräldrar till unga som studerar inom yrkesutbildningen önskade få stöd i fråga om de ungas lärande, frånvaro och brist på motion. Föräldrar till unga som studerar i gymnasiet önskade i sin tur stöd i fråga om de ungas studietrötthet och användning av digitala enheter. Föräldrar till flickor efterlyste stöd i fråga om de ungas studietrötthet och psykiska hälsa oftare än andra. Föräldrar till pojkar önskade i sin tur stöd för att kunna motivera sina unga att studera.

Vardagen och fostran i hemmet

	HELT ELLER DELVIS AV SAMMA ÅSIKT	HELT ELLER DELVIS AV ANNAN ÅSIKT	KAN INTE SÄGA	GÄLLER INTE MITT BARN
Relationen mellan mig och mitt barn fungerar bra	98 %	2 %	0 %	0 %
Att uppfostra och stödja mitt barn kräver mycket resurser av mig	46 %	52 %	0 %	2 %
Jag upplever att jag klarar mig bra med mitt barn	97 %	3 %	0 %	0 %
Jag upplever att familjens pengar räcker bra till barnets kostnader i vardagen	82 %	18 %	0 %	0 %
Kostnader som anknyter till mitt barns skolgång har ansträngt familjens ekonomi	13 %	80 %	2 %	6 %
Vår familj har ett tillräckligt stödnätverk	80 %	18 %	1 %	1 %
Jag får tillräckligt med stöd i mitt föräldraskap från min närkrets (t.ex. familj, släktingar, vänner)	78 %	18 %	1 %	3 %
Jag har vid behov fått stöd i mitt föräldraskap från läroanstalten	16 %	23 %	18 %	44 %
Jag har vid behov fått stöd i mitt föräldraskap från instanser utanför läroanstalten (t.ex. familjearbetet, ungdomsarbetet, barnskyddet, organisationer)	24 %	14 %	8 %	55 %
Jag har tidvis upplevt utmattning som förälder under det senaste året	35 %	53 %	3 %	9 %
Jag tror att mitt barn kommer att klara sig bra i sitt liv	95 %	3 %	2 %	0 %
Jag ser min egen framtid som ljus	92 %	5 %	2 %	0 %

Vardagen och fostran i hemmet

Föräldrarna hade möjlighet att kommentera påståenden om föräldraskap om de ville.

324 föräldrar svarade på frågan. I föräldrarnas svar framhölls att många unga klarar sig ganska självständigt i sina studier och i livet i allmänhet, och i dessa fall kunde föräldrar också uppleva att det var lättare att vara förälder. Föräldrar var nöjda till exempel med de ungas höga studiemotivation och framtidsplaner.

On helppoa olla "helpon nuoren" vanhempi. Varmasti kokisin kaiken rankempänä, jos olisi jotain erityisiä haasteita. Mutta meillä menee hyvin ja lapseni on fiksu ja hauska tyyppi, niin on sillä lailla helppoa paukutella äitihenkseleitä.

Olen iloinen, että lapseni opiskelee mielellään ja hänellä on tulevaisuudensuunnitelmia esim. omaa uraa koskien.

Vanhemmuus on kovin helppoa verrattuna yläkouluaikaan. Ihana, että ne kasvavat ja tulee järkeä päähän. Ja itsekin oppii.

En del föräldrar påpekade dock att den ungas större behov av stöd eller svårigheter med lärandet orsakar oro och stress för föräldrarna, särskilt om man inte får stöd eller om det är svårt att få stöd i situationen. När den unga får stöd innebär det i sin tur också att föräldrarna får stöd i sitt föräldraskap, vilket minskar den stress som föräldrarna upplever i den svåra situationen.

Nuoren mielenterveyden haasteissa koen tarvitsevani tukea, mutta sitä ei oikein mistään ole saatavilla.

Svårt ibland när man har en nepsy-ungdom, med en hel del utmaningar.

Vaativaa erityistä tukea vaativan nuoren vanhemmuus on oma juttunsa. Sitäkin tärkeämpiä ovat ne ihanat osaavat ammattilaiset, joita olemme tänä syksynä saaneet lapseni Tuva-opinnoissa kohdata. Olen heille hyvin kiitollinen.

En del av föräldrarna ansåg att tonåren i sig kan vara en utmaning för föräldraskapet, och många hoppades på att få stöd i sitt föräldraskap från andra föräldrar till unga i samma ålder just i det här skedet i livet.

Teinin vanhemmuuteen olisi valtavasti tarvetta saada vertaistukea ja neuvontaa. Pienille lapsille on neuvola, mutta teinien kanssa ollaan ihan omillamme ja ihmeissämme.

Teinien kasvattaminen on haastavaa, eikä varmasti ole olemassa yhtään vanhempaa, joka ei olisi välillä ollut epätoivoinen kaikkietävän teinin edessä.

Vanhemman lapsen kanssa oli todella raskasta. Tuolloin kaipasin kovasti esimerkiksi samassa tilanteessa olevien huoltajien vertaistukea.

Många föräldrar uppgav att de upprätthåller en öppen växelverkan med sina unga och anser att det är viktigt att bygga upp förtroendet. En del föräldrar upplevde dock att det är svårt att prata med den unga och att den unga berättar väldigt lite om hur hen har det för sina föräldrar.

Uskon, että pahin kausi on ylitetty ja puheyhteys on aina ollut hyvä - myös myrskyisimmän murrosiän ajan.

Jag har ett bra förhållande med mitt barn och vi diskuterar mycket om allt möjligt. Vi båda föräldrar är aktivt med i barnets vardag och stöder och hjälper så gott vi kan med allt.

Tämän lapseni kanssa ollut hänen itsenäistyessään välillä yhteyskatkoja, hän hakee varmaan niin kovasti irtautumista. Muutti omilleen, eikä keskustelut ole enää niin tiiviitä kuin ennen.

Vardagen och fostran i hemmet

En del föräldrar påpekade att föräldraskapet inte är stressigt i sig, men att samhällets förväntningar och krav på föräldraskapet kan medföra belastningar. Föräldraskapet utmanades också av arbetslivets krav, tidspress, brist på stödnätverk och ekonomiska problem, särskilt i frågan om ensamstående föräldrar. Föräldrarna var också oroliga för världsläget, vilket gjorde dem osäkra på hur den unga kommer att klara sig i framtiden.

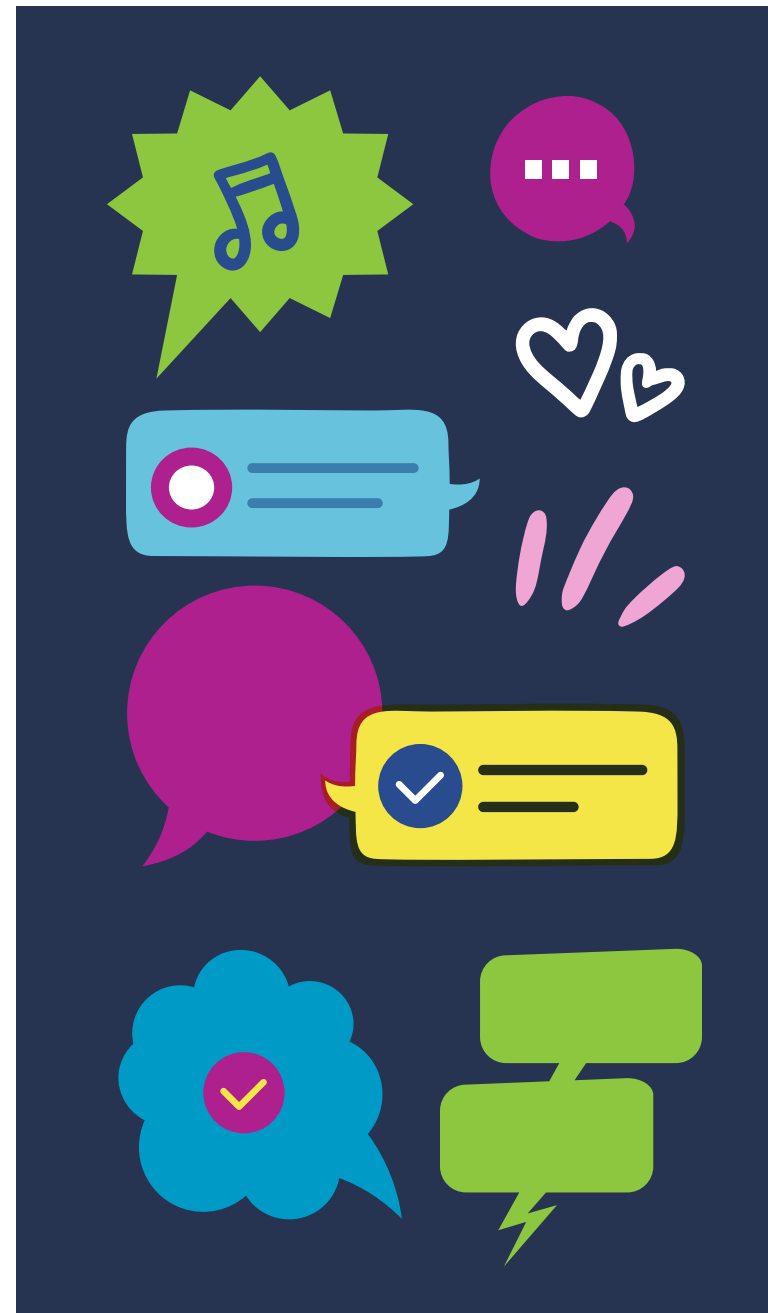
Ei vanhemmuus uuvuta, mutta työelämä voi uuvuttaa äitiä ja isää.

Nyky-yhteiskunnassa koen riittämättömyyttä helposti ja ns. kiire on koko ajan, mikä toisinaan väsyttää. Myös arvostelu vanhemmuutta kohtaan on tänä päivänä eri luokkaa kuin ennen.

Tällä hetkellä taloudellinen epävarmuus rassaa eniten. Olen yksinhuoltaja kolmelle teinille. Lapset tietävät taloudelliset haasteemme ja tuntuu, että se painaa myös heitä. Olen kuitenkin siunattu ihanilla, ymmärtäväsillä ja empaattisilla lapsilla ja olemme yhdessä hyvä tiimi.

Tulevaisuudessa huolestuttavia asioita sekä omalta että lapsen kannalta ovat ilmastokriisi, sodat sekä yhteiskunnan polarisoituminen ja eriarvoistuminen.

Nykyinen maailmantilanne ei luo kauhean toiveikasta oloa nuortemme tulevaisuudesta, vaikka oma lapseni suhtautuukin onneksi vielä toistaiseksi itse toiveikkaasti omaan tulevaisuuteensa.

Föräldraskapet framträder som ett mångskiftande fenomen i föräldrarnas svar, och ibland också som en mycket krävande uppgift som förutsätter en balansgång mellan samhällets krav och förväntningar, den ungas behov och föräldrarnas egna resurser. I föräldrarnas svar framhölls vikten av stödet från föräldrarna när de unga växer och utvecklas mot vuxenlivet. För många var föräldraskapet en källa till glädje och stolthet, även när vardagen var mer krävande.

Lukiolainen on lapsi, joka on osittain jo täysi-ikäinen, mutta ei aikuinen. Siinä välimaastossa on välillä vaikea taituroida vanhempana.

Vaikka välillä olisi vaikeaa, on vanhemmuus parasta, mitä voi olla.

Vanhemmuudesta tulisi puhua enemmän hyvää ja positiiviseen sävyyn. Hyvin usein mediassa kärjistyy asiat, vanhemmat eivät tunnu osaavan tehdä mitään oikein. Tämä ei kuitenkaan ole koko totuus. Vanhemmuus on ihanaa!

Fungerande samarbete mellan hemmet och läroanstalten

Stärk det öppna, respektfulla och dialogiska samarbetet mellan unga, föräldrar och läroanstalter

Erbjud tydlig kommunikation med framförhållning om studievardagen och förfarandena för stöd

Identifiera de ungas behov av differentierat stöd och ge dem stöd tillsammans med familjerna

Utveckla förebyggande metoder för samarbete som stärker likvärdigheten och respekterar de ungas självbestämmande

Föräldra- BAROMETERN

ANDRA STADIET

Suomen
Vanhempainliitto

Förbundet
Hem och Skola
i Finland

Suomen
VANHEMPAINLIITTO

 HEM OCH SKOLA

Elliina Liimatainen, Minna Palmu, Ellinor Elmvik & Sari Haapakangas
Grafisk form: Hanna Siira • Foto Bella The Brave / Unsplash

